

REDACCIÓ :

Josep Pallach
26, Rue Constantinople, PARIS (8^e)

ADMINISTRACIÓ :

Antoni Iborra
13, Rue Bassano, PARIS (16^e)
C. Ch. Postaux 4163-90 - PARIS

Preu de l'exemplar : 15 francs.

Suscripció Vany : 150 francs.

Endavant

FEDERACIÓ
DEMOCRÀCIA
SOCIALISME

ORGAN CENTRAL DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

AU GERMANS, AL VENT DESFEM-LA — EN SENYAL DE LLIBERTAT.

LA BANDERA CATALANA DESAFIA AL DICTADOR

Balanç del Congrés Eucarístic: ridícul pels falangistes;
● hostilitat envers Franco; negatiu per l'Església compromesa

(Del nostre corresponçal.)

Barcelona, Juny del 1952.

ELS PREPARATIUS

Durant dies abans del Congrés, Franco inicià els preparatius. Després de les detencions de Coll Alentorn i de Roca Cavall, hi hagué les d'un estol de socialistes, i més tard la de dirigents i militants del POUM, junt amb militants de la CNT, que han estat sotmesos a jurisdicció militar. També ingressaren a la Presó Model tres catòlics (Torrell, Grases i Antoni Jaume), editor i redactors de la Revista « Resson ». Els elements « perillosos » foren cridats per la policia i amenaçats personalment « si ocorria alguna cosa ». Grans razzies contra les prostitutes incontrolades — no cal descurar mai l'aspecte « picaresc » de la policia espanyola —, asseguraren la perfecta moralitat del Congrés. I, naturalment, totes les esglésies protestants foren clausurades.

I començà la invasió de policia. Dues banderes de la Policia Armada, Guàrdia Civil disfressada de Paisà, soldats, policia secreta, falangistes del servei policia del « Partido ».

I la ciutat començà a engalanar-se. La policia estimulava el zel dels barcelonins catòlics per a manifestar llur adhesió a Franco i al Sant Pare, imposant multes de 25 i de 50 pessetes als que no tenien pressa per a manifestar-la.

RENEIXEN ELS GUETTOS

Prop de la Plaça de Pius XII, on fou aixecat un monumental altar surrealista, hi havien instal·lades profusió de barraques. Moltes d'elles foren cremades, i els habitants instal·lats en diferents llocs. Les que no pogueren ésser destruïdes, foren cercades per una paret emblanquinada, deixant solament dues entrades guardades per la guàrdia civil. El perímetre d'aquest guetto eucarístic era patrullat per la policia armada, a cavall. No se sap si aquestes mesures eren per a impedir que els Congressistes visitessin les barraques, o perquè els habitants de les barraques visitessin el Congrés.

TREBALLADOR :

La teva actitud davant del Congrés :

Respecte pels sentiments religiosos dels creients.

Menyspreu i hostilitat manifestada contra Franco i el seu règim.

ELS PRIMERS PAMFLETS

D'és abans es repartiren uns « tracts », un dels quals reproduïm i que, invitant els treballadors a respectar la manifestació religiosa, demanava als obrers que no deixessin de manifestar llur hostilitat al franquisme. Durant el Congrés — dit sigui en honor dels catòlics catalans — fou també repartida una oració de tons marcadament antifranquistes.

IMPORTACIÓ DE « TOMAQUETS »

Per tal d'assegurar una nodrida participació de falangistes, foren importats de les seves terres d'origen (donada la manca d'existències a Catalunya) els « mil » membres del partido », repartits en diverses varietats i les desfildades dels quals (especialment el dissabte, dia 31) foren corajades per les riallades dels treballadors.

I enmig dels acudits i dels xistos habituals, començà el XXXV C.E.I.

ARRIVADA DE TEDESCHINI

Tedeschini feu la seva entrada a Barcelona per la porta de la Pau. Tingué una rebuda entusiasta per part d'una multitud que semblava realment emocionada. Malgrat que les empreses donaren unes hores de lleure, no hi havien treballadors.

Ignorem l'efecte que causà al Cardinal italià el veure que, per ordre de la policia, i després d'un violent article de la « Vanguardia » contra « els que no recordaven que la victòria l'havia obtingut la bandera roja i gualda », les banderes franquistes eren quatre o cinc vegades més nombroses que les pontífices.

FRANCO ARRIVA AL CONGRES DE LA PAU, A DALT D'UN VAIXELL DE GUERRA

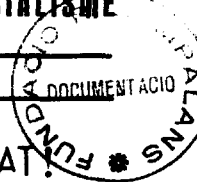
Al dia següent el dictador, disfressat d'almirall, arribà a Barcelona, precedit, voltat i seguit d'un eixam de policies. La rebuda fou degudament preparada. Però els organitzadors no reeixiren a organitzar una rebuda com la de Tedeschini el dia anterior. Un intent de manifestació falangista a la Plaça de Catalunya, fou apagada pels xiulets del públic. Es probablement el primer Congrés Eucarístic en el qual el Cap de l'Estat està protegit per una guàrdia de musulmans.

Franco no assistí a cap dels actes del Congrés, llevat dels de clausura que tingueren lloc el diumenge dia 1. Durant el Congrés es recluí a Pedralbes, protegit per cinc cinturons defensius, pel següent ordre : 1) Guàrdia de Corps, 2) Guàrdia de la Casa Civil, 3) Guàrdia Mora, 4) Gastadors de tots regiments de guarnició a Barcelona, 5) Guàrdia Civil.

LA BANDERA CATALANA DESAFIA A FRANCO I ALS SEUS MINISTRES

A les nou i mitja del mati, just a l'arribada de Franco a l'altar de la Plaça de Pius XII, una enorme bandera catalana es desplegà a la Muntanya de Sant Pere Màrtir, evocant a tots els assistents la presència de la Catalunya Resistent. Es la primera vegada que Franco es troba davant d'un acte d'aquesta naturalesa; tant ell com els seus ministres tingueren temps suficient de contemplar-la i de recordar, si el coneixen, el cant dels Segadors : « que tremoli l'enemic en veient la nostra ensenya ». Catalunya tarda potser a venjar-se del enemic, però té la rancúnia fidel igual que l'amistat. I Franco és el més odiat dels enemics de Catalunya.

Tota la multitud que assistia a la missa es donà perfecte compte de la bandera i de la confusió que es produí en les esferes oficials. La bandera fou retirada, amb moltes dificultats, a les 10 i quart. Hi hagueren comentaris per

a tots els gustos. Signoren els que feren el Caudillo i els ministres al Cap de Policia de Barcelona. Els Congressistes de Burgos i de Valladolid no semblaven gens entusiasmats.

ALTRA VEGADA LA BANDERA A MONTSERRAT ; O EL GOVERNADOR ES BON PROFETA

Sangrant-se en salut, al dia següent, a les sis del mati, la guàrdia civil matineria prenia militarment Montserrat, on es celebrava un acte amb el Caudillo. Les motxiles i els paquets dels assistents eren escrupolosament escorcollats per ordre personal del governador Acedo, que havia declarat : « Esta montaña tiene una especie de leyenda ; a lo mejor nos sale una bandera en cada roca. »
A mig mati, en efecte, la bandera catalana onejava damunt del Gorro Fri-gi.

EL CONGRES PEB DINTRE

S'han sabut detalls dels incidents que s'han produït entre l'Església i Franco, originats per qüestions protocolàries i altres. El fet de què Franco no es trobés a Barcelona per a rebre el Llegat del Papa (quan acabava de rebre un Príncep musulmà). La seva insistència en passejar-se sota pali, que donà lloc a una escena violentíssima entre la seva dona i el bisbe Modrego, preocupat per les crítiques de la diòcesi. La no assistència a la Comunió General, remarcada pel Pare Lombardi en el seu discurs. Incidents que culminaren en la lluita per micròfon del darrer dia entre Tedeschini i Franco.

Per altra part, causà impressió la negativa del Cardenal Segura a assistir-hi, i prohibint així mateix que sortís cap custòdia de la diòcesi.

També fou molt comentat el fracàs d'assistència d'estrangers, entre ells de persones rellevants del món catòlic.

UN OBLIT DEL SANT PARE, PROMTE RECTIFICAT

En el missatge de Clausura, el Papa s'oblidà de beneir el cap de l'Estat, i a més cometé l'indelicadesa de parlar de Catalunya (per primera vegada durant tot el Congrés). Feta la pertinent reclamació al Vaticà, el Papa adreçà el dia 6 un telegrama a Franco beneint-lo.

UNES PREGUNTES NOSTRES I UNA CONCLUSIO

El clima de tolerància per part dels treballadors catalans, que era la tònica al començar el Congrés, havia sofert un canvi al acabar-se el mateix. Malgrat els incidents entre uns i altres participants, el nostre proletariat s'ha donat compte, una vegada més, del contuberni entre Franco i l'Església.

Ha mesurat el Sant Pare l'error que ha comès fent celebrar a Barcelona el Congrés ? O és que només es senten segurs per a celebrar tals manifestacions, protegits per la guàrdia civil i amb les presons plenes ? Potser es tractava d'assegurar l'assistència de la gent, amb el clàssic sistema de l'anell al nas ? Es que l'Església continua decidida a lligar la seva sort a la del dictador ?

En aquest cas no podem fer més que lamentar-ho, per ella, i sobretot pels catòlics honorats que encara queden.

CATALANS !

ARA MES QUE MAI !
AJUDEU L'ACCIO DE LA
RESISTENCIA !

L'ESGLÉSIA I ELS TOTALITARIS

per Josep PALLACH

Ens cal ara — passat ja l'esdeveniment del qual s'ha valgut Franco per a donar-se la consagració catòlica — comentar aquesta qüestió de les relacions de l'Església amb el feixisme espanyol. Ens cal fer-ho per diverses raons. Perquè, com a socialistes i com a demòcrates, respectem les creences que no compartim, mentre no pretenguin imposar-se per la força i utilitzant l'Estat al seu servei. També perquè — ai las ! — aquest mal pas que ha donat a Barcelona l'Església Catòlica, risquen un dia de pagar-lo homes que són sincerament catòlics i als quals voldriem explicar el sentiment de repugnància i de revolta que produeix l'espectacle dels representants oficials de l'Església, servint de paravent als crims que un dia denuncià Bernanos i dels quals són víctimes Catalunya i la classe treballadora. I sobretot perquè veiem en el festival barceloní, malgrat les reticències que ha provocat en una part dels medis catòlics francesos i europeus, i els drames de consciència que deu haver originat en la intimitat dels catòlics catalans i bascs, un gest que té abast polític, i davant del qual cal prendre posició política.

En efecte, el Vaticà menys que ningú no podia desconèixer, quan acceptà la candidatura barcelonina, el trist paper de tapabruts que el falangisme reservava a les jerarquies religioses. Cal suposar doncs que acceptà deliberadament. Perquè ? Es que en aquest assaig de « nova » Europa que alguns atribueixen a Roma, Franco seria el definidor de la « pau » que desitja l'Església, amb l'ombra de Von Papen i del Doctor Schacht, projectant-se pel futur en una Alemanya que en seria l'espasa ?

No és difícil d'imaginar projeccions internacionals a aquest acte polític de l'Església. No volem entrar-hi ara : enemics de Franco i del seu règim, cap socialista, cap demòcrata no pot aliar-se amb els aliats de Franco. L'Església, oficialment belligerant durant la guerra civil, sembla voler continuar belligerant en aquesta post-guerra que ja dura 13 anys. El seu destí, un dia o altre, seria el dels vençuts. Que no es queixi aleshores.

Uns dies abans del Congrés Eucarístic, una altra gran assemblea religiosa

SUSCRIPCIO

LLISTA N° 12

Secció de Perpinyà, 2.300 ; M. S., de Perpinyà, 2.000 ; J. A., de Perthus, 1.000 ; P. C., de Perpinyà, 300 ; P. J., de Peyrestortes, 1.000 ; J. A., de Paziols, 1.000 ; J. R., de Perpinyà, 150 ; M. G., de Lorient, 500 ; F. T., de Chenguy-les-Varenes, 500 ; M. G., de Lorient, 500 ; Secció de Tolosa, 3.300 ; S. B., de Tolosa, 500 ; C. B., de Tolosa, 450 ; A. B., de Tolosa, 100 ; S. B., de Tolosa, 400 ; M. M., de Tolosa, 400 ; Secció de Tolosa, 350 ; Secció de Burdeus, 850 ; P. P., de Burdeus, 200 ; Secció de Burdeus, 2.500 ; M. G., de Lorient, 500 ; M. P., de Orleans, 1.000 ; J. M., de Oloron, 500 ; F. T., de Chenguy-les-Varenes, 300 ; R. C., de Paris, 500 ; M. G., de Lorient, 500 ; Secció de Paris, 4.600 ; J. S., de Paris, 400 ; S. M., de Paris, 150 ; J. I., de Paris, 150 ; J. P., de Paris, 4.457 ; A. I., de Paris, 2.000 ; D. T., de Paris, 200 ; J. S., de Paris, 1.800 ; F. G., de Mirabel-aux-Barrondes, 200 ; S de Venezuela, 10.500 frs.

havia tingut lloc al món : a Zagorsk, vora Moscou, es reunia la Conferència per la Pau de les Esglésies i Associacions Religioses de Rússia. Com a l'acte de Barcelona, hi participaren personalitats eclesiàstiques de l'Occident. I bé : escandalitzarem algú dient que no hi ha diferència entre una i altra cerimònia, i que una i altra, posen de lleu el trist destí de la Religió quan es posa al servei del Cèsar ?

Les excepcions personals són precioses però no poden fer oblidar el paper dels representants oficials d'aquestes forces « espirituals ». I d'altra banda, qui pot dubtar que també a Zagorsk, a tota Rússia, deu haver-hi cristians que sofreixen i que s'oposen a aquesta comèdia ? Resta que els eclesiàstics soviètics traeixen els sentiments religiosos al posar-los al servei del poder polític. Igual que ho han fet — i que ho fan diàriament — la gran majoria dels cardenals i dels bisbes espanyols.

I no ens és difícil explicar-nos així, el que ocorre en els països de l'Est de tradició catòlica, com Polònia i Hongria, per exemple : el nou totalitarisme ha fet exactament el mateix que feia l'antic, però al revés. Es serveix de l'Església, i empresca o exilia als religiosos que no velen servir-lo cegament, com ho fa Franco amb els capellans bascs o catalans. Es el cercle viciós que menaça l'Església catòlica si no sap lluitar contra aquesta temptació totalitària. Al fi i al cap, no és aquesta la lliç de Crist a Gethsemani ?

Però el nostre paper no és el d'advertir als eclesiàstics dels perills del totalitarisme modern. El nostre deure és combatre'ls, quan en són còmplices o executors. I així ho fem. Que consti que és aquesta constant hipocresia — i no pas les conspiracions del « marxisme » o de la « maçoneria » — la que produeix la repulsa popular envers la religió, allunyament del qual es feia eco recentment el bisbe de València.

Ens alceem doncs contra la « Pau » que Franco vol encarnar, igualment que protestem contra la « Pau » que Stalin ha fet beneir a Zagorsk. L'una i l'altra condueixen igualment a la guerra pels camins de l'opressió i de l'esclavatge.

La pau que els socialistes reivindiquem la simplitzà, davant de tot el món, el darrer dia del Congrés, la bandera catalana. No és la pau de cap dictador, no és la pau de cap església ni de cap cleda : és la pau dels pobles que velen ésser lliures, la única que pot encendre avui de nou l'esperança al cor dels homes.

ELS JOCS FLORALS A TOLOSA

Fer acord del Comitè Permanent dels Jocs Florals de la Llengua Catalana i amb l'assentiment dels elements d'aquesta Comissió Organitzadora, aquest any la magna Festa se celebrarà a Tolosa del Llenguadoc, el diumenge dia 26 d'Octubre del 1952.

Els Premis i Donatius poden adreçar-se al Tresorer, Sr. Josep Ribera, 33, rue Condorcet, Toulouse (H.-G.), C.C.P. 277-09, Toulouse.

Poden adreçar-se els treballs que optin al concurs al Secretari del Jurat, 1, Boulevard d'Arcole, Toulouse (H.-G.).

I
Si jo fós Déu no hauria permès que tinguéssis lloc a Barcelona el Congrés Eucarístic, ni tampoc permetria que se celebrés enlloc. És clar que jo fora un Déu amb nas i orelles, i com que ni em plauen els sermons, ni l'olor de cera, hauria estalviat les catilínaries a tots els arquebisbes i també tots els blasons que s'han cremat.

Déu, però, deu ésser dur d'orella, i potser es complau ungit per les males olors, i en aquest cas, ens cal reconèixer que n'ha gaudit abundantment.

Si, com podria molt ben ésser, la festa de Barcelona s'ha celebrat sense el seu permís i potser sense ni tampoc assabentar-se'n, l'engany dels cardenals i del Pare Sant devers els creients podem dir que és a la mesura de la grandiosa comèdia posada en peu, però, si efectivament existeix i ho sabia, només haurà tingut lloc perquè ell ha volgut i, en aquest cas, no penso ultrapasarme si dic que aquest Déu és poc intel·ligent.

Maeterlinck ja diu una cosa semblant: « Si l'homme était cent fois plus intelligent, cent fois meilleur, Dieu serait à l'instant même cent fois plus intelligent, cent fois meilleur que l'homme. En attendant, le Dieu qu'on nous impose est un Dieu attardé. »

Potser és per això que Verudició d'alguns dels seus ministres pren formes pintoresques com la present: Mossen Anton, l'econom del meu poble, ens entabanava sempre llegint-nos La Creació des de dalt de la trona, i com que ignorava la valor de la puntuació, ho feia així: Dios creó las aves. Para volar los peces. Para nadar punto segundo. Malgrat tot, per administrar la sagrada eucaristia — segons deien les dones — era un as.

II

Poc a poc. anem comprenent perquè — sovint — els Estats canvien llurs representants diplomàtics, llurs ministres d'afers estrangers, etc.

Actualment, en política internacional, es tracta d'interpretar totes els papers de l'auca i cadascun d'aquests requereix

per Enric BRUFAU

un còmic advertit, capaç i ben coneixedor del rol. Altrament, si sempre fossin els mateixos, passaria allò del no digo, digo, digo, Diego. Emprant el procediment del canvi circumstancial, avui poden dir blanc i demà negre, sense tornar-se vermells.

Aquest treball de selecció és molt difícil i només per aquest costat els reconeixem unes grans condicions. Hi ha obres difícilíssimes d'interpretar i àdhuc després d'assaigs múltiples, en el moment de la representació i més tard, la gent només parla de fracàs. És el cas de l'obra « Pacte germano-soviètic » i d'una altra, la darrera, de la qual, perquè ens afecta, podem descriure'n la representació.

Es una peça, en dos actes escrita en col·laboració Truman-Churchill i intitulada « Unesco ». El primer acte té lloc a París. Una gran sala, plena de gom a gom. S'alça el teló i, per la porta central, entra una representació de la República Espanyola. Els assistents, una delegació de cada país, dempeus, aplaudeixen frenèticament. És una gran manifestació de solidaritat i d'afecte força ben interpretada.

El segon acte, celebrat el 1952 amb còmics diferents, els quals, segons sembla, han perdut o canviat els papers originals, emet un vot favorable a l'admissió de l'Espanya franquista a la U.N.E.S.C.O. El públic, sorprès, ni aplaudeix, ni xiula. El representant franquista parla dels drets de l'home, de les excel·lències judeo-democràtiques, de la llibertat i de la justícia.

Mentrestant, els altres còmics surten pel foro, i el públic reclama l'import de l'entrada car ara ja són tots que l'han estafat.

✱

Per cloure aquest distic, si parva licet componere magnis, em serà permès de dir com La Bruyère: « Si no us plauen aquestes remarques que jo he escrites, em fa estrany, i si us plauen també. »

El M. S. de C. denuncia els crims de Franco contra Catalunya i reclama una enquesta internacional

Sr. Director General de la U.N.E.S.C.O.,
París.

Senyor Director:

Gairebé totes les organitzacions democràtiques internacionals i la major part de les representacions culturals autoritzades d'Europa us han denunciat el greu dany que causaria a l'U.N.E.S.C.O. l'ingrés de l'Estat franquista.

El règim de Franco, tant pel seu origen com pels seus fonaments, com pels seus actes, menyprea i escarneix tots els principis damunt dels quals reposa la vostra Institució i el triomf dels quals tantes esperances i tanta sang han costat als homes.

Nosaltres volem insistir en un dels aspectes d'aquesta tirania — el més repugnant potser — i que és expressament condemnat per la U.N.E.S.C.O.

Ens referim al crim de genocidi que Franco comet diàriament contra la llengua, contra les costums, contra el Dret, contra les Institucions universitàries, culturals i artístiques de Catalunya.

El fet és sobrerament conegut i no creiem que calgui estendre'ns llargament. Prohibits els periòdics en català, prohibits els llibres i les revistes, la nostra llengua és igualment bandejada de les escoles i de la Universitat... Àdhuc l'activitat cultural clandestina és perseguida i els seus autors condemnats a presó. Fa uns mesos que foren empresonats els estudiants que editaven unes publicacions universitàries en català. Recentment, han ingressat a la presó tres periodistes catalans — els senyors Torrèll, Grases i Jaume — pel sol delictes de publicar una revista catòlica en català.

Si la U.N.E.S.C.O. té qualsevol dubte respecte al que denunciem ens permetem de suggerir que abans de consentir l'ingrés dels representants d'aquest règim que deshonora la cultura, es nomeni una Comissió d'Enquesta composta de professors universitaris europeus i americans, per a verificar les nostres afirmacions.

Al nostre entendre, els resultats de l'Enquesta seran suficients per a barrar el pas d'aquesta dictadura.

Esperant senyor Director General que voldreu examinar la nostra proposta i sotmetre-la al vostre Comitè Executiu, us saludem cordialment.

Pel Comitè Executiu
del M.S. de C. a l'Exili,
Iborra, Miquel, Pallach.

París, Juny del 1952.

aquesta nova versió de la batalla del Guadalete i de la victòria de Lepant. La més alta personalitat catòlica del país s'oposa a l'entesa amb els àrabs.

Què farà ara Franco? Entre la creu i la mitja-lluna amb qui es casarà? Ja no li queden gaires elements per un nou chantage. El millor és potser que es decideixi a deixar la plaça... abans que no sigui massa tard i acabi fent la fi dels seus comparses.

Moros i falangistes per M. MIQUEL

El periodisme professional no deixà passar per alt les recents derivacions de les relacions hispano-àrabs, i dels contactes hispano-nordamericans.

La Comissió Militar americana que arribava a Madrid a primers d'abril restà sorpresa de la recepció glacial que l'acollí. A Barajas no hi havia representació oficial, i a l'endemà la premsa es limitava a anunciar la seva arribada en una quantes línies...

Unes hores més tard, Artajo marxava cap a Beirut acompanyat de fanfarres, de fanfarons — els marquesets de Villaverde — i de tots els jerarquies del règim.

No ens sorprengué gens aquesta diferència d'actitud, ni aquesta prova de mala educació. Coneixem el tipus clàssic del falangista i les seves reaccions. Després de jugar la carta americana, com que fins al moment present no ha donat el resultat que esperaven, no retenen el despit i fan una maniobra de xantage. Restar ignorat o menystigit és la més trista de les perspectives per a un règim de dictadura!

Entre els problemes vius del panorama

internacional, figurava el de certs països àrabs. El Caudillo l'agregava encara, plantejava la qüestió de Tànger i enviava Artajo i la família a proposar els seus serveis d'intermediari entre l'Islam i l'Occident. Audaçment parlà o deixà parlar d'un pacte mediterrani i de la importància de la Mediterrània per atacar Rússia. Ofereix alliberar els països de l'Est...

De gent així, ja n'hem conegut d'altres. Mussolini deia que la vida era la guerra, i que la pau era un accident. És retratava dalt d'un tank, i quan vingué el moment no sabé ni morir coratjosament. Hitler acredità l'histerisme com a mètode d'eloqüència, i morí en el seu cau com una rata. Franco pertany al mateix ramat. De tant en tant ha de mostrar el seu esperit bèl·lic, el seu menyspreu pels homes. No és per otzar si, al Terç fou el successor d'aquell que cridava... uera la Intel·ligència!

Pero tot aquest nou plan sen va en orris com li passà a la lletera de La Fontaine. El cardenal Segura, acaba de fer-li una nova pastoral condemnant

LA PASTA I EL MOTLLE

per M. SERRA I MORET

No ens causa cap mena de satisfacció el no haver-nos equivocat quan en les hores ombrives de l'èxode pronosticàvem que aquest seria llarg, que hi havia quelcom de decisiu en la derrota de la democràcia espanyola i que el recobriment de Catalunya hauria de fer-se des de la base, en un llarg i dolorós apostolat com el que s'iniciava ara fa cent anys. Nosaltres veiem en la subversió clàssic-militar la represa de la història d'Espanya aparentment interrompuda l'any 1931. I com que no creïem en miracles, sabíem que el motlle restava intacte i que la pasta, més o menys fermentada, tornaria a prendre la forma clàssica d'empedreiment i d'agror.

Els esdeveniments internacionals dels darrers anys no han afectat Espanya com no varen afectar-la la Guerra dels Cent Anys, la invenció de la impremta, la Reforma protestant o el Renaixement. Els petits tumors superficials de la darrera centúria i els més virulents de la present, com el catalanisme, el sindicalisme, el socialisme i la República en el poder semblant escoles i esperances, s'han reabsorbit normalment i quan ha calgut s'ha arribat a la destrucció i a l'extermini per tal de no interrompre la tradició hispànica caracteritzada per la Inquisició i el govern de la Cruz y la Espada. Els cauteris i les sagnies segeixen essent la única terapèutica de la catòlica Espanya.

Potser ho fa que les Societats Fabianes foren fundades el mateix any que nosaltres varem néixer que sempre ens havien cridat l'atenció i les consideràvem el mitjà més eficaç per a introduir en la nostra « pasta » un llevat nou que li fes perdre l'agror i la duresa i la preparés per a motlles més justos i més humans. Els seus fundadors s'inspiraven en la tàctica del general romà Maximus Quintus Fabius, el qual, després de la

victòria cartaginesa del llac Trasimenes, va limitar-se a entretenir les forces de l'enemic durant ays tot educant i preparant les legions romanes fins que va poder oferir a Sciàpió les victòries d'Espanya i la destrucció definitiva de Carthago 202 anys abans de la nostra era.

Les Societats Fabianes varen canviar la pasta del treballador britànic que seguia les fegcsitats utòpiques del treballador continental i varen penetrar tant a l'entranya del poble que al cap de quaranta anys posava el primer govern treballista al poder. Després la pasta s'ha anat inflant i és el motlle el que es va adaptant a la pasta i no la pasta al motlle. Tota l'experiència i la saviesa dels torics no pot evitar que la Gran Bretanya devingui total i definitivament un país socialista.

Tota la nostra agudesa, la nostra habilitat i les nostres impaciències no poden canviar el fet de que ens trebem al començament i que, com que manca la gestació, no podem anticipar el part ni amb violència ni sense. Cal fer-se apòstol, caute i serè, i treballar per dins, i tant com sigui possible, dins de Catalunya. Que ho meditin els socialistes, els sindicalistes, els catalanistes, els que creuen en la possible redempció i el possible triomf. Cal deixar l'escenari, la retòrica, el capdillisme i la predicà absurda de la victòria immediata. Cal anar a l'entranya, canviar l'home, guanyar terreny i produir la lenta, però segura, fermentació que farà de la pasta una veritable força que res no pugui debellar i que cap motlle no pugui subjectar a les formes arcaiques i estagnades. Cal pastar de cap i de nou, cal crear l'home, i el motlle ja el trobarem al nostre gust i, si també cal, l'inventarem.

LLIÇONS D'UN COMBAT LA VAGA DELS TREBALLADORS DE L'ACER

El conflicte de la siderúrgia americana és riquíssim d'experiències. La primera potser és la lliçó magnífica de disciplina i de combativitat que donen els treballadors americans, oposant-se als més puixants trusts del món. Quan la classe obrera sap organitzar-se, aconseguix una força capaç d'afrentar les més grans empreses capitalistes.

Ahora, el conflicte indica amb eloquència l'avidesa repugnant del món capitalista. I fins a quin punt l'egoisme és el mòvil únic que mou aquest sistema, àdhuc quan aquest egoisme risca de posar en perill la política general del règim. Els acords del Congrés oposant-se a la proposta de Truman que demanava una llei per a poder requisar les Indústries i tendint a acordar la puja de salaris recomanada per la Comissió d'Estabilització Monetària, demostren això que diem. Les grans empreses i la majoria de membres del Congrés preferixen córrer el risc de sacrificar la producció de l'acer i de posar en perill la pròpia política abans de cedir davant de les reivindicacions obreres.

Armar-se sí, però que no paguin els treballadors — aquesta sembla ésser la seva conducta.

I això és el que no accepta el C.I.O. Armar-se sí és necessari, però no pas perquè acumulin els milions de beneficis les grans empreses, i s'accentuin les desigualtats socials que es tracta preci-

sament de reduir.

Finalment, el conflicte de la siderúrgia planteja de nou el problema essencial del món obrer: la lluita del proletariat només pot desenvolupar-se i arribar un dia al seu desenllaç positiu (que encara no es planteja avui la classe obrera americana) a través i a dintre d'un règim de llibertat. Llibertats polítiques, llibertat sindical — que tant ha costat d'arrencar de les urpes de la burgesia, són indisolublement lligades al nostre combat.

Les vagues de l'any passat dels miners de Txecoslovàquia per obtenir millors salaris i unes « normes » més humanes foren reprimides sense pietat. Igual que la vaga de Barcelona, de la indústria tèxtil catalana, de Bilbao i de Vitoria. Les reivindicacions obreres als països de l'Est — com a Espanya — són ofegades. La burocràcia estatal decideix i dicta la llei. Qui controla la burocràcia? El partit? I qui controla el partit? El dictador!

I els treballadors sense llibertat sindical, sense periòdics, sense dret de reunió ni de propaaganda, han de callar i acceptar la misèria o conèixer la presó.

No. La gran lliçó del conflicte és que l'esforç de l'emancipació proletària passa pels camins de la llibertat. La classe obrera catalana, tots els treballadors espanyols avui oprimits i amonassats estan al costat dels seus companys americans.

Comentari a una pregunta

La O.N.U. és curiosa

Per primera vegada la O.N.U. s'ha adreçat oficialment a Franco. Una proposta nordamericana ha estat acceptada i s'ha decidit consultar també a Espanya demanant-li « quines mesures compta prendre per ajudar la O.N.U. en l'acció de defensa col·lectiva que podria emprendre's contra un agressor ».

Al costat d'Espanya s'han consultat als altres països que no són membres de la Organització: Albània, Bulgària, Corea del Sur, etc. etc.

El fet és simptomàtic. No sabem quin serà la resposta de Franco, però ja que la O.N.U. és curiosa ens permetem avançar-li el que al nostre entendre succeiria a Espanya si, en efecte, les Nacions Unides continuaven aquest acostament envers Franco, i si un dia hi hagués aquesta agressió que les preocupa.

Si Catalunya i el poble espanyol no se senten geogràficament afectats pel suposat conflicte, la reacció general — a la qual haurà de conformar-se el dictador, igual que durant la guerra passada degué tenir en compte els sentiments populars contra l'Eix — serà la següent: — Que s'ho facin!... i: — Ells ho han cercat!

I no cal dir que ni un sol català, ni un sol espanyol no mourà « le petit doigt » per ajudar un organisme que ja haurà perdut tot el prestigi. Franco, per por i per gust innat de la traïció, també deixarà fer i faria nous equilibris, els que siguin, per a conciliar-se amb el futur vencedor, com ho feu amb Hitler i Mussolini i ara ho fa amb Truman i Churchill.

Per contra, si el lloc i l'envergadura de la hipotètica agressió afecta el perímetre peninsular, de qualsevol manera, poden estar segurs els senyors de la Comissió de Mesures Col·lectives que de poc serviran els plans que hagi pegut dreçar Franco. Per repugnant que sigui una nova agressió, sempre ho és més una que ja fa 16 anys que dura. Sigui qui sigui l'agressor, Catalunya i tot el poble espanyol aprofitarien el conflicte per a desfer-se de Franco. El que correiria ja no podem dir-ho; si la O.N.U. encara és més curiosa, que reflexioni sobre els fets següents:

Les zones on és més viva la oposició al franquisme — on la lluita dels obrers i dels democràtes es dobla d'una reivindicació nacionalitària, són precisament Catalunya, i el País Basc. Són importants les comarques pirenenques, en la hipòtesi de les Nacions Unides?

Els homes que avui tenen més de 32 anys han fet tots la guerra i tenen una certa experiència d'aquest afer. La meitat han passat per les presons, pel camps de concentració franquistes i són considerats ciutadans de segona classe. L'altra meitat, de les zones agrícoles sobretot, han sofert de la misèria i, es revoltarien igualment al sentir menaçat un règim odiat.

Les vagues de Març 1951 demostren la capacitat de movilització ràpida per la vaga general d'una població que re-troba fàcilment les milers tradicions combatives contra el seu opressor.

Això és tot. Mediti ara la O.N.U. i digui si pensa continuar per aquest camí. Nosaltres ja hem intentat satisfer la seva curiositat.

Le gérant: A. IBORRA.

Imprimerie S.F.L. 4, rue Saulnier. Paris